

ISSN 1400-5719

Rapport RL 2001:36

*Olycka med flygplanet SE-VBL
i Värtan, Nästaäng, Täby, AB län,
den 2 maj 2001*

Dnr L-019/01

SHK undersöker olyckor och tillbud från säkerhetssynpunkt. Syftet med undersökningarna är att liknande händelser skall undvikas i framtiden. SHK:s undersökningar syftar däremot inte till att fördela skuld eller ansvar.

Det står var och en fritt att, med angivande av källan, för publicering eller annat ändamål använda allt material i denna rapport.

Rapporten finns även på vår webbplats: www.havkom.se

Statens haverikommission (SHK) Board of Accident Investigation

Postadress/Postal address
P.O. Box 12538
SE-102 29 Stockholm Sweden

Besöksadress/Visitors
Wennerbergsgatan 10
Stockholm

Telefon/Phone
Nat 08-441 38 20
Int +46 8 441 38 20

Fax/Facsimile
Nat 08 441 38 21
Int +46 8 441 38 21

E-mail/Internet
info@havkom.se
www.havkom.se

2001-11-13

L-019/01

Luftfartsverket

601 79 NORRKÖPING

Rapport RL 2001:36

Statens haverikommission har undersökt en olycka som inträffade den 2 maj 2001, i Värtan, Nästaäng, Täby, AB län, med ett ultralätt flygplan med registreringsbeteckningen SE-VBL.

Statens haverikommission överlämnar härmed enligt 14 § förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor en rapport över undersökningen.

Olle Lundström

Monica J Wismar

Rapport RL 2001:36

L-019/01

Rapporten färdigställd 2001-11-13

<i>Luftfartyg: registrering, typ</i>	SE-VBL , FIB ¹ Polaris (Tyngdpunktsstyrd flygbåt)
<i>Klass, luftvärdighet</i>	Ultralätt A, utan gällande flygtillstånd
<i>Ägare/innehavare</i>	Enskild ägo
<i>Tidpunkt för händelsen</i>	2001-05-02, kl. 15.55 i dagsljus <i>Anm:</i> All tidsangivelse avser svensk sommartid = UTC + 2 timmar
<i>Plats</i>	Värtan, Nästaäng, Täby, AB län, (pos 5925N 01806E; 0 m över havet)
<i>Typ av flygning</i>	Privat
<i>Väder</i>	Enligt SMHI:s analys: vinden varierande mellan sydväst och nordväst med relativt snabba förändringar, sikt mycket god, i det närmaste klart väder, temp./daggpunkt +15/+0 °C, QNH 1017 hPa.
<i>Antal ombord: besättning</i>	1
<i>passagerare</i>	–
<i>Personskador</i>	Inga
<i>Skador på luftfartyget</i>	Betydande
<i>Andra skador</i>	Inga
<i>Föraren:</i>	
<i>ålder, certifikat</i>	46 år, UL-A med sjöbehörighet
<i>total flygtid</i>	59 timmar, varav 36 timmar på trike och resten på FIB
<i>flygtid senaste 90 dagarna</i>	5 timmar, samtliga på FIB
<i>antal landningar</i>	3
<i>senaste 90 dagarna</i>	

Statens haverikommission (SHK) underrättades den 2 maj 2001 om att en olycka med ett ultralätt flygplan med registreringsbeteckningen SE-VBL inträffat i Värtan, Nästaäng, Täby, AB län, samma dag kl. 15.55.

Olyckan har undersökts av SHK som företrätts av Olle Lundström, ordförande, och Monica J Wismar, operativ utredningschef.

Undersökningen har följts av Luftfartsverket genom Gun Ström.

Händelseförlopp m.m.

Flygplanet är en tyngdpunktsstyrd farkost som liknar en s.k. trike, där landningsstället med hjul bytts ut mot en gummibåt.

Föraren hade startat från vattnet utanför Nästaäng och flugit runt i området under 15 minuter. Han flög därefter tillbaka och landade mot vinden utan problem. Under taxningen in till stranden läste han styrbygeln så att vingen skulle ligga plant och styrde flygplanet med dess vattenroder. När han närmade sig stranden upplevde han att en vindby kom in från hans vänstra sida och lyfte vingens vänstersida varpå flygplanet kantrade och blev flytandes upp och ned.

¹ FIB – Flying Inflatible Boat

Föraren skadades inte och kunde själv lämna flygplanet. Merparten av skadorna på flygplanet åsamkades vid bärgningen.

Den aktuella vingen mätte en yta på 22 kvm.

Flygplanet hade senast flygtillstånd till 1999-09-17. Därefter har föreskriven avgift inte erlagts varför det inte var luftvärdigt.

Utlåtande

Olyckan orsakades av att föraren inte hann parera för en vindby när styrbygeln var i låst läge.